

Львівський національний університет імені Івана Франка
НАУКОВІ ШКОЛИ

№ за пор.	Назва наукової школи (шкіл), рік заснування, кількість докторів та кандидатів наук, кількість підготовлених докторів і кандидатів	Галузь науки та напрями науково-технічної діяльності школи; вид дослідження (фундаментальні, прикладні, розробки, технічні послуги)	Перелік основних наукових досягнень за 2020-2024 рр.	Визначні вчені - представники школи та відзнаки, яких вони удостоєні	Оцінка діяльності школи (кількість публікацій, у т.ч. у закордонних виданнях, отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, укладання ліцензійних угод, кількість цитувань, порівняння основних результатів наукової продукції із зразками світового рівня)	Пропозиції щодо вдосконалення державного регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності
1	<p>Генетичного ґрунтознавства.</p> <p><u>Заснована у 1993 році.</u></p> <p><u>Кількість докторів наук - 10; кандидатів наук - 34.</u></p> <p><u>Кількість підготовлених у 2020-2023 році - докторів наук - 2, кандидатів наук - 1, докторів філософії - 5.</u></p> <p><i>Захист дисертацій:</i></p> <p>1.Малик С.З. «Буроземно-підзолисті ґрунти Пригородняського Передкарпаття» (<i>доктор філософії, 2020</i>)</p> <p>2. Папіш І.Я. «Чорноземи на лесових породах Волино-Поділля і Передкарпаття» (<i>докторська, 2021</i>)</p> <p>3. Ямелинець Т.С. «Теоретичні основи і практика інформаційного ґрунтознавства» (<i>докторська, 2021</i>)</p> <p>4. Лемега Н.М. (здобувач кафедри) «Генетико-географічні особливості деградації ґрунтів Львівської області» (<i>кандидатська, 2021</i>)</p> <p>5. Яворська А.М. «Ініціальні ґрунти Верховинського Вододільного хребта Українських Карпат» (<i>доктор філософії, 2022</i>)</p> <p>6. Калинич О.Р. «Конкреційні Ферум-Манганові новоутворення у ґрунтах Прибескідського</p>	<p>Природничі науки. Фундаментальні і прикладні.</p>	<p>- формування бази даних щодо властивостей ґрунтів Карпатського регіону (морфологічних, фізичних, фізико-хімічних). Створення картосхем вмісту гумусу у верхньому шарі ґрунтів, рН, фізичної глини.</p> <p>- з'ясовано, що найкращі показники інвестиційної привабливості для с/г використання мають чорноземи типові й опідзолені, темно-сірі опідзолені, лучні та дернові глибокі ґрунти. Для лісгосподарського використання найпридатнішими є буроземно-гірсько-лісові, дерново-буроземні та буроземно-підзолисті ґрунти;</p> <p>- доповнено систему показників для оцінювання агропромислових властивостей ґрунтів і структуру показників регіональної інвестиційної привабливості модальних типів ґрунтів, якими є: базові характеристики ґрунтової плазми, якість рельєфу і мікрокліматичні індекси;</p> <p>- створено нову схему генетичної класифікації чорноземів на лесових породах Західного Поділля і Передкарпаття;</p> <p>- відібрані різні генетичні типи новоутворень (нодулі, журавчики, рудякові зерна, ортшейнові конкреції, аргіляни тощо) і зразки ґрунту з горизонтів, де вони сформувалися;</p> <p>- визначений фракційний склад заліза (окристалізованого, аморфного, силікатного, несилікатного) буроземно-підзолистих ґрунтів Прибескідського Передкарпаття;</p> <p>- проаналізовано рентгендіфрактограми мулистих фракцій чорноземів і розраховано індекс інтенсивності та напруги вивітрювання іліт-сметитовий;</p> <p>- досліджено мікоморфологічні особливості природно-антропогенних й антропогенних ґрунтів (<i>Anthrosols, WRB, 2015</i>) бєлігеративних споруд Старого і Нового замків Кам'янець Подільського державного історичного музею-заповідника;</p> <p>- вивчено оптичні властивості гумінових кислот чорноземів Карпатського регіону України.</p> <p>- отримано патент на корисну модель «Спосіб виготовлення пльового моноліту некам'янистого ґрунту»</p> <p>- охарактеризовано особливості генези урборендин та конструктороземів бєлігеративного ландшафтного комплексу Кам'янець-Подільського державного історичного музею - заповідника.</p> <p>- виявлено закономірну стадійність розвитку ґрунтоутворного процесу в агрочорноземах Поділля: дві послідовні стадії ґрунтоутворення у межах голоценового термохрону - початкової і стадії раннього оптимуму. Агрочорноземи не досягли статусу повноцінного педокомплексу і проявляються перші непрямі ознаки трансформації ґрунтоутворення в напрямку ардизації і переходу до</p>	<p>Професори: Позняк С.П., Гаськевич В.Г., Кіт М.Г., Паньків З.П., Кирильчук А.А., Папіш І.Я., Ямелинець Т.С.</p> <p><i>- Проф. Позняк С.П.</i> - «Відмінник освіти України» (1998); Золота відзнака Польського товариства ґрунтознавців (2007); Медаль Ярослава Мудрого АН ВШУ (2010); Грамота за I місце підручника «Ґрунтознавство і географія ґрунтів»; обраний Почесним членом Національного товариства ґрунтознавців Молдови (29.10.2013 р.); Удостоєний державної нагороди «Заслужений діяч науки і техніки України» (3.10.2018 р.) Грамота за III місце посібника «Актуальні проблеми ґрунтознавства і географії ґрунтів» у конкурсі «Найкращий навчальний посібник гуманітарного напрямку 2017-2018 навчального року» (11.10.2018 р.).</p> <p><i>- Проф. Кіт М.Г.</i> Грамота Верховної Ради України.</p> <p>Грамота за I місце підручника "Морфологія ґрунтів"</p> <p><i>- Проф. Гаськевич В.Г.</i> Грамота обласної Ради</p> <p>- Доц. Іванюк Г.С. Грамота Львівської обласної Ради</p> <p>- Доц. Телегуз О.Г. Грамота Львівської обласної Ради</p>	<p>У 2020 році опубліковано: монографії - 4, навчальні посібники - 2, інше видання - 1, статті - 27 (з них -6-у закордонних виданнях, 14-у фахових виданнях України, 7 - в інших виданнях).</p> <p>У 2021 році опубліковано: монографії - 2, навчальні посібники - 6, інше видання - 5, статті - 44 (з них -12-у закордонних виданнях, 4-у фахових виданнях України, 28 - в інших виданнях України). Статті у виданнях, які мають імпаکت-фактор - 4, включені до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus - 17.</p> <p>У 2022 році опубліковано: монографії - 3, інші видання - 5, статті - 38 (із них 17-у закордонних виданнях, 6-у фахових виданнях України, 15 - в інших виданнях), 1 - патент. Статті з імпакт-фактором -2, включені до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus - 10.</p> <p>У 2023 році опубліковано: монографії - 8, навчальні посібники - 4, інші видання - 4, статті - 47 (із них 4 - у закордонних виданнях, 6 - у фахових виданнях України, 37 - в інших виданнях). Статті з імпакт-фактором - 1, включені до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus - 4.</p>	<p>Поновити матеріально-технічну базу лабораторії</p>

<p>Передкарпаття” (доктор філософії, 2022)</p> <p>7. Малик Р. Г. “Ґрунти белігеративного ландшафтного комплексу Кам’янець-Подільського державного історичного музею-заповідника” (доктор філософії, 2022)</p> <p>8. Вітвіцький Я. Й. «Деградація чорноземів Придністерської височини» (доктор філософії, 2023)</p>		<p>потенційної стадії другого оптимуму.</p> <p>- підтверджено зміни протиерозійної стійкості агрочорноземів Волино-Поділля і Передкарпаття, внаслідок еволюції їхнього глинистого матеріалу, що супроводжується порушенням смектит - ілітової динамічної рівноваги у мінералогічному складі мулістої фракції.</p> <p>- проведено відбір кутан (сескван та сілан) із генетичних горизонтів дерново-підзолистого поверхнево оглеєного ґрунту та проведено визначення їхнього гранулометричного складу, порівняння його із гранулометричним складом вмісних горизонтів.</p> <p>- визначено елементний склад кутан мікроренгеноспектрометричним методом і розроблено додаткові критерії діагностики ґрунтотворних процесів у профільно - диференційованих ґрунтах Передкарпаття.</p> <p>- вивчено хімічну стабілізацію органічної речовини в урбаноземі м. Львова залежно від вмісту обмінних катіонів, з якими органіка перебуває у міжмолекулярній взаємодії.</p> <p>- векторизовано засобами ГІС тематичні шари ґрунтово-географічного районування України на різних класифікаційних рівнях, доповнено базу даних ґрунтово-географічних таксономічних одиниць в форматі dbf.</p> <p>- проведено дослідження морфогенетичних особливостей ясно-сірих лісових поверхнево-глеюватих ґрунтів у межах Городоцько-Щирецького Опілля, зокрема на орних ґрунтах агроєкосистеми класичного (надтривалого – 60 р.) стаціонарного досліді Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України та під лісом (грабовою дібровою з домішкою сосни і граба).</p> <p>- розроблено авторську схему класифікації чорноземів на лесових породах Західно-українського краю на всіх таксономічних рівнях систематики ґрунтів, відповідно до умов їхнього сучасного функціонування й еволюції: чорноземи, агрочорноземи, техночорноземи, урбочорноземи.</p> <p>- проаналізовано стан проблеми індексації генетичних горизонтів в українському ґрунтознавстві та світі. Здійснена спроба кореляції символів генетичних горизонтів української школи ґрунтознавства та WRB.</p> <p>- проведено дослідження алювіальних ґрунтів заплави ріки Лімниця у межах Передкарпаття та алювіальних ґрунтів заплави р. Опір у межах гірської частини Українських Карпат, розпочато дослідження ґрунтового покриву Підподільського природного району Малого Полісся та Гологоро-Кременецького горбогір'я.</p> <p>- вивчено запас, втрати і баланс гумусу в дерново-підзолистих ґрунтах Передкарпаття під природними біо- та агроценозами.</p> <p>- проведено дослідження міських ґрунтів, зокрема властивостей ґрунтового покриву території будівельного майданчика житлового комплексу ЖК «FRANKO», розташованого у мікрорайоні Рясне-2 м. Львова, де виявлено прояви деградаційних процесів, розроблено заходи з оптимізації землекористування та запобігання поширення негативних процесів.</p>		<p>У 2024 році опубліковано: монографії – 1, навчальні посібники – 2, інші видання – 5, статті – 60 (із них 9 – у закордонних виданнях, 7 – у фахових виданнях України, 44 – в інших виданнях). Статті з імпаکت-фактором - 4, включені до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science, Copernicus – 5.</p>	
--	--	---	--	--	--